

Список використаних джерел:

1. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / В. І. Левченко, В. В. Влізло, І. П. Кондрахін та ін.; За ред. В. І. Левченка. – Біла Церква, 2004. – 608 с.
2. Данилевская Н. В., Коробов А. В., Старченко С. В., Щербаков Г. Г. Справочник ветеринарного терапевта / Под ред. А. В. Коробова, Г. Г. Щербакова / Серия «Мир медицины». – СПб.: Издательство «Лань», 2000. – 384 с.
3. Ниманд Ханс Г., Сутер Петер Ф. Болезни собак. Практическое руководство для ветеринарных врачей (организация ветеринарной клиники, обследование, диагностика заболеваний, лечение) 8 изд. / Перев. с нем., 2-е издание. – М.:ООО «АКВАРИУМ ПРИНТ», 2004. – 816 с.

Ляшкевич Д.В.*студент;***Мазур Т.В.***доктор ветеринарних наук, професор,**Національний університет біоресурсів і природокористування України***ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО МІКСОМАТОЗ КРОЛІВ**

Міксоматоз – це висококонтагіозне захворювання, збудником якого є епітеліотропний вірус із родини *Poxviridae*. Хвороба характеризується високою летальністю з ураженням слизових оболонок і шкіри, утворенням на них вузликів – міксом в ділянці вух, повік, голови, спини, ануса, зовнішніх статевих органів та інших ділянок тіла.

Метою роботи є дослідження профілактичних заходів при міксоматозі кролів, спрямованих на збереження поголів'я, підвищення продуктивності, зниження економічних збитків від даної хвороби.

Результати та їх обговорення. Джерелом інфекції є хворі тварини, а також тварини з інкубаційним перебігом хвороби. Вірус передається аліментарно, а також людьми, які пов'язані з торгівлею, шкурами та м'ясом кролів [1]. Основними переносниками збудника є кровосисні комахи – комарі і москити, а також ектопаразити – кліщі, блохи, воші, в хоботку яких вірус зберігає свою активність. Вченими встановлено, що збудник міксоматозу не здатний розмножуватись в організмі членистоногих.

Хвороба може перебігати у двох формах – класичній (набряковій) і нодулярній (вузликовій). Класична форма захворювання більш небезпечна, смертність при ній досягає 100%, нодулярна – супроводжується доброякісним перебігом, але смертність теж висока – 70– 90% [2]. Перебіг захворювання може бути блискавичним, гострим, підгострим та хронічним. Блискавична форма хвороби призводить до раптової загибелі кроликів – через 2–3 дні після зараження. Гостра форма (найбільш поширена) характеризується гнійним запаленням повік, виникненням на губах, вухах, лапах, спині, ділянках статевих органів і анального отвору та носі набрякових пухлин. Розвивається запалення слизових оболонок носоглотки, що викликає утруднене дихання та ковтання.

Кролі швидко худнуть і через 7–10 днів після початку захворювання гинуть. Хронічна форма хвороби може закінчуватись видужанням тварин, в результаті чого кролі набувають активного імунітету. Кроленята, які народилися від матерів-реконвалесцентів, залишаються стійкими до міксоматозу до п'яти тижневого віку. Хворих кролів забивають і знищують разом із шкурками. Клінічно здорових кролів імунізують [3].

Ефективних засобів лікування міксоматозу кролів поки що не існує. Та й лікувати хворих на міксоматоз тварин недоцільно, адже це збільшує ризик поширення вірусу. Тому, насамперед, необхідно дотримуватись загальних ветеринарно-санітарних заходів, а саме: – своєчасно проводити планову вакцинацію всього поголів'я. Кроленят вакцинують з місячного віку. Ревакцинацію проводять через 3 місяці. Щеплення необхідно провести до початку масового льоту комах, найкраще в кінці квітня – початку травня; – застосувати репеленти – речовини, що відлякують комах [4].

З метою профілактики захворювання в Україні застосовують живі, культуральні, ліофілізовані вакцини від міксоматозу кролів як іноземного, так і українського виробництва. Вітчизняні препарати виготовляють Сумська та Херсонська державні біофабрики, а також ТОВ «БІОТЕСТЛАБ». На даний час ТОВ «БІОТЕСТЛАБ» розроблено живу вакцину проти міксоматозу кролів – Лапінум Мікс та Лапінум Гемікс (геморагічної хвороби та міксоматозу кролів). Вакцини лінії Лапінум на випробуваннях показали наявність антитіл з 4-го дня вакцинації, також дозволяється рання вакцинація – з 28-го дня (раніше цього терміну вакцинація не має сенсу – кроленя захищене материнськими антитілами). Ревакцинація – кожні 8 місяців. Крім того, на території України зареєстровані іноземні асоційовані вакцини виробництва Росії, Чехії та Словаччини проти міксоматозу та геморагічної хвороби кролів, але практика показує, що при застосуванні таких вакцин часто розвивається нестійкий імунітет. В таких випадках нерідко трапляється «прорив імунітету», частіше це стосується міксоматозу.

Висновок. Лікування міксоматозу кролів недоцільне – це збільшує ризик поширення вірусу, тому важливе значення мають профілактичні заходи, що забезпечують благополуччя тварин. Також важливо вчасно проводити вакцинацію і ревакцинацію всього поголів'я.

Список використаних джерел:

1. Bondarenko, S.P. (2002). Bolezni pushnich zverey [Diseases of fur-bearing animals]. Donetsk: Publ.h. "Stalker", 102–104 (in Russian).
2. Vabyshevych, F.S., Vabyshevych, F.F., Matlak, D.A., Demidenko, T.M., Pechura, O. (2011). Miksomatoz ta gemoragichna hvoroba kroliv. Vakcini – vashvibir. [Myxomatosis and rabbit haemorrhagic disease. Vaccines – your choice] Modern veterinary medicine. 1, 11–16 (in Ukrainian).
3. Pravila perezbiynogo veterinarnogo oglyadu tvarun i veterinarno-sanitarnoi ekspertuzu myasa ta myasoproduktiv (2002). [Terms ante mortem inspection of animals and veterinary-sanitary examination of meat and meat products] from 21 June 2002 year by №524/6812 (in Ukrainian).
4. Sobko, Yu.A., Priskoka, V.A. (2006). Miksomatoz kroley [Mixomatosis of rabbits]. Modern veterinary medicine. 7, 33.